

[Jens Chr. Christensen.]

ligheder ikke er skabt af landbruget selv. Jeg ønsker også at understrege, at aldrig før er der arbejdet så dygtigt, så målbevidst inden for dansk landbrug som netop i de seneste år. Produktionen pr. beskæftiget landbruger kan meget let stå mål med den tilsvarende inden for industrien.

Af disse mange grunde forstår man, at landbrugets udøvere havde forventet en større goodwill, en større forståelse hos den høje regering. Lad mig føje til, at under de mange buketforhandlinger havde jeg en fornemmelse af, at hvis der kunne opnås enighed om buketkens målsigte, ville det ikke volde særligt besvær at gennemføre en lovgivning, der kunne tilgodese landbrugets berettigede interesser. Den enighed opnåedes af kendte grunde ikke; men er det ikke ganske urimeligt at lade landbruget undgælde herfor?

Ser vi på de lovforslag, regeringen her har fremsat om støtteforanstaltninger til landbruget, må enhver indrømme, at fordelingen af den peternielsenske lagkage ikke gav meget til landbruget; men erhvervet er jo også blevet vant til at være det sidste, der kommer til tallerkenen, og til, at de, der er kommet først, har taget det, der var.

Med hensyn til de 3 lovforslag om en rapsordning, en kornordning og om afsætning af landbrugsvarer vil jeg understrege, at de i høj grad bærer præg af det indgåede forlig mellem regeringen og landbrugets arbejdsgiverforening. De tager først og fremmest sigte på at tilgodese de interesser, som arbejdsgiverforeningen har ment at skulle varetage. Lovforslagene lægger op til en forskelsbehandling af landbrugets forskellige brugsstørrelser. Ganske vist opererer de med stort set samme beløbsramme som de nugældende love, men fordelingen er en anden. Men lad det ligge til senere.

Når regeringens forslag har samme beløbsramme som den nugældende lovgivning, har man altså helt set bort fra de løn- og udgiftsstigninger, som dette års lønforhandlinger direkte og indirekte påfører landbruget, og det er dog ikke småbeløb, det drejer sig om. Jeg tror ikke, den højtærede landbrugsminister vil modsige mig, når jeg opgør stigningen i landbrugets direkte og indirekte lønudgifter til rundt regnet 250 mill. kr. Dertil kommer den

stigning i renteniveauet, der har fundet sted, siden folketinget sidst gennemførte landbrugsordninger, og som antagelig udgør mindst 100 mill. kr. pr. år. Det er tilsammen et beløb på mellem 350 og 360 mill. kr. i meromkostninger for erhvervet pr. år, og deraf kan erhvervet højst få dækning for en tredjedel gennem hjemmemarkedspriserordningerne. Resten, de 230-240 mill. kr., må landbruget, hvis folketinget ikke forbedrer regeringens forslag, skyde en hvid pind efter. Dækning for efterslæb bliver der intet af til landbruget, erhvervet må nøjes med slæb; men det finder regeringen vel helt i sin orden.

Ser vi på de enkelte lovforslags indhold, må vi konstatere, at forslag til lov om en rapsordning er helt identisk med den nugældende lov. I sin fremsættelse nævnte den højtærede minister, at det ville være ønskeligt, om man kunne finde frem til en kvalitetsordning for rapsfrø, men at tiden er for kort til, at noget sådant kan gennemføres. Hvis jeg husker ret, blev det problem også drøftet i udvalget, sidst folketinget gennemførte en rapsordning, men da var tiden også for kort. Nu da loven skal gennemføres for en 2-årig periode, vil jeg dog mene, at en sådan kvalitetsordning vil kunne gennemføres i hvert fald for det andet år. Jeg vil pege på, at efter den rapsordning, man har i vort naboland Sverige, skal den svenske margarineindustri iblande 30-40 pct. rapsolie, mens der her i Danmark foreslås 10 pct. Nogen særlig stor fordyrelse af margarineprisen ville det ikke indebære, selv om vi fulgte det svenske eksempel, men det ville give en lille spredning af landbrugsproduktionen. Dertil kommer som nævnt af den foregående taler, at rapsavlens er en god vekselafgrøde ikke mindst for de landbrug, der drives uden kvægbesætning.

Det foreliggende forslag til lov om en kornordning skal gælde for to høstår, nemlig 1965-1967, og det betyder i nogen grad en afvigelse fra den nugældende kornordning. Regeringen synes antagelig selv, den har været rundhåndet, når den foreslår en forhøjelse af rugprisen på 2 kr. pr. 100 kg og 1 kr. pr. 100 kg hvede. Det kan rundt regnet beløbe sig til 10 mill. kr. i alt. Yderligere foreslår regeringen for det første høstår at overføre 10 mill. kr. ekstra fra staten til kornfonden, så statens tilskud til